

dachten niet schriftelijk, maar mondelings overzond. Zijn Sekretaris ALLEMAN, die met het overbrengen van den voorgaanden brief belast werd, ontving een schriftelijk onderrigt van hetgene hij LOUIS van Nassau moest aanbevelen; doch ook in dat schrijven wordt van de Godsdienst geen enkel woord gerept, en alleen in algemeene bewoordingen verklaard, dat de Prins zijne belofte, vroeger aan den Keurvorst gedaan, zal vervullen, maar daarvan geen schriftelijk bewijs kan afgeven, om redenen, die de Sekretaris weder mondelings zal mededeelen. Wij moeten hier Oranjes voorzigtigheid prijzen, want gesproken woorden vervliegen en kunnen later gemakkelijk worden geloochend, maar geschreven woorden blijven, en staan vaak als onbarmhartige getuigen tegen ons op. En wat zou het lot des Zwijgers geworden zijn, zoo ooit onder de oogen van PHILIPS II een beschreven perkament ware gekomen, dat van zijne trouwelooze toegeeflijkheid getuigde?....

In dat schriftelijk onderrigt, zijnen Sekretaris ALLEMAN overhandigd, uit de Prins zijne vreeze, dat de gezanten van den ouden Landgraaf welligt met zóóveel kracht de bezwaren huns meesters zouden voorstellen en doen gelden, dat de Keurvorst zich misschien zou gedrongen gevoelen, zijn woord terug te nemen; en zegt dat deze vrees hem heeft genoopt zijn broeder naar het hof van Saxon af te vaardigen, om alle vertraging en verder uitstel te voorkomen. Het behelst dus niet anders, dan wat reeds in den brief aan den Graaf van Nassau zelven was vermeld.

»Premièrement il” — de Sekretaris ALLEMAN — »se aura à
 »trouver à Sigen vers mon frère le Conte LUDWICK et luy dé-
 »clairerast, de ma part, comme despuis peu de jours en çà
 »j’ey receu lettres du Duc AUGUST, par lesquelles son Exc.
 »me mande que, pour faire pour la dernière fois quelque
 »démonstration vers le Landtgrave, il y ast mandé qu’il vou-
 »lusse déans deux mois, emvoier ces députés à Franckfort ou
 »Worms pour, avecque ceulx du Duc et les miens, concluire
 »le traicté de mariage entre la fille du Duc MORITZ et moy,
 »et comme de ma part je n’eusse faict nulle difficulté, si
 »ne fusse que, passé quelque jours, j’ey receu lettres du
 »Lantgrave, par lesquelles il démontre évidemment le peu